

Magyarország Digitális Élelmiszeripari Stratégiája

Próba (157 szótag/perc)

A magyarországi élelmiszeripar alapvető jelentőségű szerepet játszik a bőséges és biztonságos belföldi élel-

miszerkínálat fenntartásában. Az elmúlt időszak tapasztalatai meggyőzően igazolták, hogy az élelmiszer-ellátás

½ perc

belső forrásokból történő biztosítása jelentős nemzetbiztonsági kérdés is. A digitalizáció modern eszközei-

nek Magyarország élelmiszeriparába való megtervezett integrálása mindenképpen stratégiai jelentőségű.

1 perc

Versenyszöveg ¼ perces beosztásokkal

„C” kategória (157-233 szótag/perc)

Magyarország természeti és földrajzi adottságaiból, valamint gazdaságtörténeti fejlődéséből következően

az élelmiszeripar nemcsak a belföldi igények kielégítését szolgáló termelést végez, hanem termékeinek számotte-

½ perc

vő hányadát a külföldi piacokon értékesíti. A gazdaság fejlődésével párhuzamosan valamennyi fejlett ország-

ban megfigyelhető, általános tendencia, hogy a mezőgazdasági termékek jelentős hányada élelmiszeripari feldol-

1. perc

gozást követően jut el a fogyasztókhoz. A magyar élelmiszeripar termelési költségeinek legjelentősebb hányadát az anyagköltsé-

gek képezik. A fennmaradó rész az ipari eredetű anyagok költsége. A mezőgazdasági termelés csaknem 80 százaléka élel-

½ perc

miszeripari feldolgozást követően jut el a fogyasztókhoz. A mezőgazdaság és az élelmiszeripar igen szoros kapcsolata követ-

keztében az élelmiszeripar nemzetgazdasági helyzete és jelentősége szervesen kötődik az adott gazdaság agrárpolitikájához.

2. perc

Magyar Gyorsírók és Gépirók Országos Szövetsége
Dr. Kalotay Kálmán Bajnoki Verseny – 2022
GYORSÍRÁS

A mezőgazdasági termeléssel kapcsolatos társadalmi magatartás és kormányzati politika mindenütt a világon számos sajátosságot mutat

a nemzetgazdaságok egyéb területein érvényesített gazdaságpolitikai elképzelésekhez képest. Ennek elsődleges oka abban keresendő,

½ perc

hogy a mezőgazdasági termelés napjainkban már nemcsak egy az anyagi termelés ágazatai közül, hanem jelentős szerepet játszik a vidék népesség-

megtartó szerepének fenntartásában, valamint a környezetvédelemben is. A mezőgazdasággal kapcsolatos sajátos gazdaságpolitikai problémák

3. perc

összességében arra a tényre vezethetők vissza, hogy nincs még egy olyan társadalmi réteg, melynek léte annyira szervesen kötődne az általa megvalósított gazda-

sági tevékenységhez, mint éppen a mezőgazdasági termelők. Az elmúlt évtizedekben végbement változások arra hívják fel a figyelmet, hogy akár egész iparága-

½ perc

kat megszüntethettek és a foglalkoztatási problémákat fel lehetett oldani az ott dolgozók átképzésével, a gazdasági szerkezet átalakításával. Ha hazai vi-

szonyaink között vizsgáljuk meg a helyzetet, akkor jól látható, hogy a mai magyar élelmiszeripar egyszerre szembesül a világ élelmiszeriparának egészét jellemző

4. perc

globális kihívásokkal, és a sajátos magyarországi helyzetből adódó gondokkal. A mai magyar mezőgazdaság válságának gyökerei hosszú időre nyúlnak vissza. A magyar me-

zőgazdasági modell kialakulása az ötvenes évek második felétől a nyolcvanas évek végéig terjedő időszakban nem segítette kellő mértékben a mezőgazdaság mo-

½ perc

dernizációját, mert az erőteljes állami támogatások és egyedi beavatkozások nem szolgálták a hatékony gazdálkodást. Az átalakulás és privatizáció idősza-

kát követően nem sikerült olyan mezőgazdasági termelési struktúrát létrehozni, amely a magas hozzáadott értékű termékek előállítását tekintette elsődlegesnek.

5. perc

„B” kategória (255-343 szótag/perc)

Fontos, kedvezőtlen jellemző a növénytermesztés és az állattenyésztés arányának elmozdulása az előbbi irányába. A mezőgazdasági termék-előállítás alapvetően néhány mezőgazdasági kultúrára korlátozódik, az állattenyésztés erőteljesen csökkent. A termékek exportja és importja szempontjából Magyarország egyre inkább feldolgozott termékeket importáló országgá válik.

½ perc

Az elmúlt hónapok gazdasági folyamatai, valamint a kialakult válság azt bizonyítja, hogy az élelmiszer-előállításnak nagy jelentősége van a gazdaságfejlesztési stratégiában. A magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar fejlesztésének jelentős gátját képezi a megfelelő mennyiségű és minőségű és humán erőforrás hiánya. Ez mindenekelőtt a képzett szakmunkások,

6. perc

technikusok esetében érzékelhető. A jelenség több tényezőre vezethető vissza. A helyzet kialakulásához hozzájárult a kétezres évek első időszakának oktatáspolitikája, amely a korábbi időszakban nem fordított kellő hangsúlyt a középfokú szakemberképzésre. Az utóbbi évek szakképzési fejlesztései sokat javítottak a korábbi elmaradásokon, ugyanakkor további fejlesztésekre van szükség,

½ perc

különösen tekintettel a digitalizációs képességek fejlesztését célzó oktatás terén. Emellett az is megfigyelhető, hogy a munkaerőpiacra frissen belépők számára nagyon sok esetben nem tekinthető von-

zóznak a gyakran egyhangú, nehéz körülmények között végzendő munka. A nehéz körülmények közötti munkavégzés kiváltható vagy segíthető a digitalizáció eszközeivel. A fiatal generáció által elvárt

7. perc

modernizáció és digitális környezet kialakítása nélkül nem várható, hogy jelentős mértékben növekedne az élelmiszeripari termelésbe bekapcsolódó, kellő munkafegyelemmel és motivációval rendelkező munka-

vállalók száma. Az élelmiszeripar jelenleg ezt a problémát még a bérszínvonal emelésével, valamint a hazai és külföldi munkaerő bevonásával sem képes megoldani. A megoldás rövid és hosszú távon a tőkebefekte-

½ perc

tés lehet, olyan eszközök beszerzése, amelyek a kiesett munkaerőt tudják helyettesíteni. Az oktatás szerepe nem csupán ezeknek a gépeknek az üzemeltetéséhez, karbantartásához kapcsolódó szakértelem megteremtésé-

ben, biztosításában, hanem a szemléletformálás tekintetében is alapvető. A teljes mezőgazdaság esetében fontos a fiatalok bevonása, a pálya vonzóvá tétele. Ha ez sikerült, kedvező hatások érhetőek el

8. perc

versenyképesség, fenntarthatóság tekintetében is. Az élelmiszeripar mérete, fontossága, jelentősége miatt meghatározó szerepet játszik a nemzetgazdaságban és a nemzetbiztonságban nemcsak hazánkban, hanem a világ bármely pontján. A magyar ter-

mészeti adottságok lehetővé teszik a bőséges és biztonságos belföldi ellátás, valamint a kivitel megteremtését. A rendelkezésre álló előnyeink kihasználása szükségessé teszi az élelmiszeripar fejlesztését, versenyképességé-

½ perc

nek fokozását. A Kormány már 2015-ben döntött Magyarország közép- és hosszú távú élelmiszeripari fejlesztési stratégiájának elfogadásáról és a végrehajtásával összefüggő feladatokról. Ezt követően kiemelte az

élelmiszeripart, mint a feldolgozóipar egyik ágát, és hosszú távú fejlesztési stratégia kidolgozására utasította az érintett minisztériumokat. Ennek alapján a Földművelésügyi Minisztérium kidolgozta Magyarország Élel-

9. perc

miszergazdasági Konceptióját a 2017-2050 közötti időszakra, amely a versenyképes és életképes élelmiszer-termelést tűzte ki stratégiai célként. Magyarország a jelenleg rendelkezésre álló élelmiszertermelési lehe-

tőségeit messze nem használja ki. A modern élelmiszeriparnak nemcsak az élelmiszer-ellátás a feladata, hanem számos politikai, gazdasági és társadalmi szerepet is vállalnia kell, valamint a kihívásokra megoldásokat kell adnia. A Kormány meg-

½ perc

erősítette azt a szándékát, hogy az élelmiszeripar a következő 10 év iparfejlesztési erőfeszítéseiből és ráfordításaiból kiemelkedő mértékben fog részesülni. Adigitalizációkétség kívül a 21. század

egyik meghatározó jelensége, amely alapvetően változtatja meg egy ország nemzetgazdaságának működését. Ennek eszközeként a digitális gazdaságot, oktatást és a digitális közszolgáltatásokat állítja a versenyképesség középpontjába.

10. perc

„A” kategória (367-463 szótag/perc)

Bizonyítható, hogy a digitális technológiák alkalmazása jelentősen hozzájárul a meglévő termelési folyamat hatékonyságának növeléséhez, a hulladékok vagy hibás termékek csökkentéséhez, új, innovatív technológiák kidolgozásához, vagy akár teljesen új üz-

leti modellek kiépítéséhez. A nemzetközi tapasztalatok is egyértelműen igazolják, hogy a digitalizáció széles körű elterjedése egyszerre biztosítja a versenyképesség javulását, az erőforrások ésszerűbb felhasználását, a fenntarthatóságot és a biztonságot.

½ perc

A magyar élelmiszeriparban működő kis- és középvállalkozások meghatározó hányadában a digitális technológiák alkalmazása sok esetben alig haladja meg egy jobban felszerelt háztartás szintjét. Egyértelműen előrelépés viszont, hogy a vezetők többsége felismerte a

digitalizáció előnyeit és szükségességét. Viszonylag jelentős a fejlesztési akarat is, komoly gond azonban a forráshiány. Magyarország Digitális Élelmiszeripari Stratégiájának átfogó célja a hazai élelmiszeripari termelés hatékonyságának növe-

11. perc

lése, a versenyképesség fokozása hazai és nemzetközi szinten annak érdekében, hogy olyan stabil élelmiszer-feldolgozás és élelmiszer-ellátás valósuljon meg, amely az ellátás biztonsága mellett hosszútávon piacképes, profitot termelő élelmiszeripart teremt. A stratégia céljai között szerepel konkrét cselekvési tervvel a digitális technológiák nagyarányú alkalmazása az élelmiszeriparban. Ilyen többek között a termelés és feldolgozás, valamint humánerőforrás-gazdálkodás hatékonyságának fokozása, a hulladékok és egyéb környezetszennyező anyagok csökkentése,

½ perc

továbbá minél több olyan élelmiszeripari technológiák, termékek, szolgáltatások létrehozása és működtetése, amelyek teljes mértékben kiaknázzák a digitalizáció által nyújtott lehetőségeket. A termelés digitális fejlesztésének jelenleg a legnagyobb akadálya az anyagi forrás,

valamint a digitálisan szakképzett munkaerő és vezetői szemlélet hiánya. Ezért két meghatározó tartalom jelenik meg a stratégiában: a termelési technológia és az oktatás fejlesztése. Mindezek alapján az élelmiszer-üzemekben olyan rendszer felépítése szükséges, amely

12. perc

biztosítja a termelési folyamatok átláthatóságát és irányítását. A nyomon követés megvalósulhat szakaszosan vagy folyamatosan az üzem méretétől és a termék típusától függően. Szükséges tehát olyan rendszerek kiépítése, amelyek összekapcsolásával a vezető folyamatosan nyomon tudja követni

a termelési mutatókat, támogatva ezzel a döntéshozatalt. A gyártás folyamatában a döntéstámogató rendszerek hozzájárulnak a meglévő technológiák hatékonyságának növeléséhez vagy új technológia bevezetéséhez. A digitalizációsszintek magasabbra való emelése határozottan növeli

½ perc

a termelési hatékonyságot. A beavatkozások figyelembe veszik a vállalkozások méretét és az ágazatok sajátosságait. A vállalkozások számára biztosítani kell a vállalkozások típusához illeszkedő központi megoldások elérhetőségét. Fontos, hogy különböző képzési programok kerüljenek

kidolgozásra és bevezetésre a felsőoktatási intézményekben. Mind a közép-, mind a felsőfokú képzésben, valamint a továbbképzésben is meg kell teremteni a korszerű számítástechnikai és informatikai eszközökkel készség szinten használni képes, hasznos tudással rendelkező munkavállalók képzésének és

13. perc

továbbképzésének kereteit. Szintén kiemelt fontosságú a cselekvések között a meglévő vezetőség szemléletváltása a digitalizációs előnyök elfogadása és fejlesztése tekintetében. A termelés hatékonyságának növeléséhez, a digitális tudás fejlesztéséhez és a szemléletváltáshoz alapvető fontosságú a

kutatás-fejlesztés és innováció alkalmazása. Ezek a területek közös alapot jelentenek a termelés és a humán erőforrás fejlesztése tekintetében. Ennek megfelelően eszközei különböző szinteken valósítandók meg. A stratégiához kapcsolódó fejlesztések támogatása kormányzati együttműködést igénylő

½ perc

feladat, amelynek során alapvető fontosságú a hálózatos gondolkodás. Olyan rendszerek kialakítására és megerősítésére van szükség, amelyek hatékonyan szolgálják nem csak egy-egy gazdálkodó szervezet, hanem az adott térség vagy iparág fejlődésének egészét is. A digitalizáció modern eszközeinek Magyarország élelmiszer-

iparába való megtervezett bevonása stratégiai jelentőségű. Végrehajtásával a hatékonyabb termelés mellett megvalósítható az élelmiszer-termelés magasfokú biztonsága és az állandó minőséget és mennyiséget jelentő, nagyobb hozzáadott értéket képviselő élelmiszerek előállítása. Az élelmiszer-

14. perc

ipari stratégiában megfogalmazott feladatok megvalósításával az élelmiszeripar növekedése és a nemzetgazdaság egészének hatékonysága fokozható. Ennek várható eredményeit nemzetközi adatokkal célszerű összehasonlítani. Az élelmiszeripar kiváló befektetési lehetőséget biztosít, különös tekintettel a

fejlett technológiával rendelkező élelmiszer-termelő és -feldolgozó üzemek tekintetében. A felmérések megerősítettek, hogy a hazai termelésben a hozzáadott érték és a hatékony termelés háttérbe szorult, ezért a technológia és technika fejlesztése szükséges. Elengedhetetlen a fejlett technológia és a hozzá tartozó fejlett műszaki

½ perc

Magyar Gyorsírók és Gépirók Országos Szövetsége
Dr. Kalotay Kálmán Bajnoki Verseny – 2022
GYORSÍRÁS

háttér megteremtése, amelyben kiemelt szereppel bír a digitalizációs technikák alkalmazása. Az előrejelzések szerint a digitalizációs fejlesztés hatékony megtérülést jelent. A fogyasztói igények is szükségessé teszik a termelés fokozását és a hatékonyság növelését. A magyar élelmiszeripar piaci helyzetét előnyösen

befolyásolja a versenyképességét biztosító képzési feltételrendszer rendelkezésre állása. Ugyancsak kiemelt fontosságú a nemzetközileg elismert képzési rendszer, valamint a fejlődő pénzügyi szolgáltatások. Mindezek mellett látható, hogy folyamatosan és erőteljesen növekszik a magyar fogyasztók igénye a jó minőségű termékek iránt.

15. perc